

blive enig om, hvad der er retfærdigt, og hvad der er uretfærdigt. Jeg tror, at i dette Tilfælde som saa ofte ligger Sandheden nogenlunde i Midten, og jeg tror navnlig, at den af mig antydede Fremgangsmaade er den retfærdigste Udvej af de foreslaaede. Det er ganske klart, at naar vi se umiddelbart paa Tallene, kan man ikke komme til andet Resultat end det, at den samlede Forlægning af Skatter betyder en meget stor Fordel for Landbefolkningen, som Bybefolkningen har at betale. Hvis ærede Medlemmer kaste et Blik paa den Oversigt, der findes i Kommissionens Beretning Side 50, ville de se, at naar man tager Byerne under et, altsaa Kjøbenhavn og Købstæderne samlet, saa ville efter Flertallets Forslag Byerne faa 3,452,000 Kr., medens de i Indkomst- og Formueskat ville komme til at betale 5,158,000 Kr., de skulle altsaa udrede 1,706,000 Kr. mere end de faa. Landet derimod faar 6,669,000 Kr., betaler 3,122,000, altsaa faar 3,547,000 mere, end der betales. Med andre Ord, Byerne betale $\frac{1}{2}$ Gang mere end de faa, medens Landkommunerne faa det dobbelte af det, de betale. Selv efter mit Forslag vil der ikke deri ske nogen væsentlig Ændring. Tallene, saaledes som jeg vilde foreslaa dem, blive saaledes, at Byerne faa 3,811,000 Kr. og betale 5,158,000 lige- som før, altsaa betale 1,347,000 mere, end de faa, medens Landet vil faa 6,763,000 — idet Landet jo ogsaa faar sin yderligere Andel, naar hele Bygningsafgiften overføres — og betaler 3,122,000 Kr., altsaa faar et Overskud af 3,641,000. Det vil med andre Ord sige, at for hver 100 Kr., som Byerne betale, ville de faa 74 Kr., og for hver 100 Kr., som Landet betaler, vil det faa 217 Kr., altsaa rent procentvis vil Landet blive stillet 3 Gange saa gunstigt som Byerne. Nu vil man indvende, og det er ogsaa nævnt af det ærede Medlem for Skive: ja, men man maa erindre, at Bygningsafgiften stiger, medens derimod Hartkornsskatten er fikseret. Det er ganske rigtigt, men i Virkeligheden vil dette i denne Sammenhæng kun faa meget ringe Betydning. For det første skal jeg nævne, at det, at Bygningsafgiften stiger, til Dels ogsaa kommer Landet til gode. Heller ikke er hele det Beløb, som overføres til Byerne, alt sammen Bygningsafgift, der er omtrent 300,000 Kr. Hartkornsskat og Ligningsskat, som ikke stiger. Endvidere, selv om man gaar ud fra, at Bygningsafgiften i Byerne vil stige stærkt, vil dette sandsynligvis skyldes de samme Aarsager, som medføre, at ogsaa Formue- og Ind-

komstskatten stiger, saa at det procentvise Forhold imellem, hvad der ydes, og hvad der modtages, rimeligvis bliver uforandret. Men helt bortset fra alt dette vil det blive en meget sen Død, inden Bygningsafgiften stiger saa højt, at Tilskuddet til Byerne derved kommer forholdsvis i Højde med det, som gennem Hartkornsskatten ydes til Landet. Thi selv om vi gaa ud fra, at den Stigning, som har fundet Sted i de sidste 5 Aar, vil vedblive med samme aarlige Beløb, vil der behøves mellem 80 og 100 Aar, inden den procentvise Forskel bliver ud- lignet ad denne Vej. Og endelig bør det fremhæves, at man ingenlunde kan se bort fra hele Karakteren af de Skatter, der overføres. Thi hvorledes man end vil stille sig, er det dog sikkert, at de en Gang fikserede Hartkornsskatter for den væsentlige Del ere at betragte som Grundbyrder, ikke som Skatter i egentlig Forstand. Der kan tvistes om, hvorvidt dette gælder i alle Tilfælde for Hartkornsskatternes hele Beløb — jeg taler stadig om de fikserede Statsskatter, ikke om de bevægelige Kommuneskatter — der kan tvistes, om hvorvidt forskellige Hensyn kunne gøre sig gældende, som noget kunne modificere denne utvivlsomt rigtige Grundopfattelse — jeg skal tilføje, den Opfattelse, som gennem Slægtled har været den almindeligt anerkendte her i Landet, og som bl. a. gav sig Udtryk i Midten af Aarhundredet, da man udbetalte Erstatning til Hovedgaardsejerne, som maatte give Afkald paa deres Skatteprivilegium. Men det er ubestrideligt, at man kan ikke uden videre tale om disse Skatter som Skatter i sædvanlig Forstand; de have en forskellig Karakter. At det samme til Dels gælder om Bygningsafgiften, at ogsaa den for en Del kan være at betragte som en Grundbyrde, ikke som en Skat, skal jeg ogsaa erkende; men det er dog utvivlsomt Tilfældet, at for den overvejende Del er Bygningsafgiften en egentlig Skat, tilmed en indirekte Skat, en Forbrugsafgift, en Skat paa Brugen af Husrum. Men alt dette skal jeg se bort fra; thi det er slet ikke ud fra disse Synspunkter, forekommer det mig, at Retfærdigheden af denne Skatteomlægning overhovedet kan begrundes. Det er andre Hensyn, for det første Hensynet til de vanskelige Forhold, hvorunder vort Landbrug i det hele arbejder. Der er her Tale om, at det øvrige Samfund yder sit Bidrag til at lette de økonomiske Forhold for det, som er Landets Hovederhverv, dets bærende Erhverv. Det kan der under vanskelige økonomiske Forhold